

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo secundus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dñica. XXI. post Trinitatis

materia doloris. Grego. Presentis epis
si qua ē: ita ē agēda leticia: ut amaritudo
sequētis iudicij nūq̄ recedat a membris.
Considerate itaq̄ qmōis r̄galis leticia: si
eo preterit exēplū legitur in vi. fratz predi-
catoꝝ & magister Rulandus in qdam
festo habuit de scarleto nouas & p̄ciosas
vestes. Et cū solennibus eplis interfuerū-
set & totū dīe in vanitatibꝫ & ludis & vas-
na glā trāsegisset sero ad se reuersus & ta-
ctus intrinsecusa spūctō: ait. Ubi est fe-
stum quod scimus? Et illa leticia q̄ abijt
Perpendēs & q̄ omis mundi leticia cito
transit: & in dolorē p̄trix sequenti die ordi-
nem predicatorꝝ est ingressus. In q̄ mul-
tis ānis deo seruūs itatitate & doctrina p̄-
clarus. bene q̄ppe considerauit: qm̄ v̄ dicit
Breg. Domētaneū est qd̄ delēctat: eter-
nū vero quod cruciat.

Tertius ar. Aud. z̄c. Attendite qmā
Grauius ē periculū morbi spūalis q̄
corporalibꝫ. Iura em̄ dicūt. Ubi maius pi-
culum verti cautius & diligenter est agē-
dū. vii. q. ii. ca. vltimo. Et in authentica:
apd eloquētissimū. L. de fide instru. Au-
dite. Nōne diligēter fugeretis occasiōes
morbi corporalibꝫ: puta cōcaciōem eoꝝ q̄
morbo p̄tagioso vt peste & h̄mōi vexant:
Ferte multo diligenter fugiēde sūt occa-
siones morbi spūalis. Jo. Eccl. xxii. Qua-
si a facie colubri fuge peccata. z̄c.

Dñica. xxii. post trinitatis.

Sermo secundus.

Dñe. scēde. z̄c. Induite vos ar-
maturā dei vt possitis sta-
re aduersus insidias diaboli qm̄ non est
nobis col. z̄c. vsc̄: in celestibus. Eph. v. j.
Sic nos oportet indui ne moriat aia n̄a
In illis aut̄ s̄b̄is apli tria sūt notāda.
Primū: salutaris exhortatio. Induite
vos armaturā dei. s. virtutes.
Secōdū: exhortatiōis p̄clusio: vt possi-
tis stare. sc̄z absq̄ casu aduersus insidias
diaboli.
Tertiū: p̄clusiois ratio: qm̄ nō est nob̄
colluctatio aduersus carnē & sanguinē. i.
hoies visibiles s̄z aduersus p̄ncipatus et
pt̄ates. i. demones illoꝝ or̄ḡnū: aduersus

mūdi rectores. i. hoīm mūdāpꝝ & in malo
rū q̄ regūtur a demonibꝫ tenebrāpꝫ harū.
Males em̄ sūt tenebre cōtra spūalia neḡ
cie. i. p̄tra spūs neq̄: in celestibꝫ. i. in h̄ aere
caliginoſo: & exponit de lyra. De p̄mo.
Ro. xiiij. Induamur arma lucis. De secū-
do & tertio. i. Pe. v. Aduersari⁹ yester dia
(bolus ranq̄ leo z̄c. **D**ñe z̄c.
Ri. ar. An h̄o ex libero arbitrio pos-
sit euadere mortē p̄ci: Uel an possit dia-
bol⁹ inferre necessitatē ad peccandū: Q̄
possit diabolus inferre z̄c. Job. xlj. Nō est
pr̄agm̄p̄ terrā q̄ ei valeat p̄parari. Lōtra
Iacob. iiiij. Resistite diabolo & fugiet avo-
bis. R̄ndet Tho. j. ii. q. lxxx. & diabol⁹
pp̄ia p̄tute nisi refrenet a deo: p̄t aliquē
ex necessitatē inducere ad faciēndū aliquē
actū q̄ ex gne suo p̄cm̄ c̄l̄z nō p̄t iducere
necessitatē peccādi. Q̄d p̄t ex h̄ motiuo
& homo ad peccandū nō resistit nisi p̄ ra-
tionē cui⁹ vslum totaliter ipedire p̄t mo-
uēndē imaginationē & appetitu sensitū
sicut in arreptiōis p̄z. S̄z tūc rōe sic ligā-
ta q̄qd h̄o agat nō imputat ei ad p̄cm̄
Sed si rō sit totaliter ligata ex ea p̄te q̄ li-
bera est resistere p̄t p̄cto. Un p̄z & dia-
bolus nullo mō p̄t iducere hoī necessitatē
peccādi. Ad argumentū aut̄ dicēdū q̄ nō
q̄libet p̄t̄s maior hoīe p̄t mouere volūt-
tatē hoīs: s̄z solus de. Hec Tho. **D**io-
fir. Nullus peccat nisi pp̄ia volūtate.
Juuenalis. Dēcis cause male n̄ ē & ori-
go penes te. Et Sen. ac lu. Galētior oī
fortuna anim⁹ ē & ip̄e res suas in vtrāq̄ p̄-
te ducit. b̄c̄z & misere vite sibi causa est
Lū & q̄rit An h̄o. z̄c. Dic r̄n. vt s̄. Ex q̄
oclude miserabilē ac vituperabilē p̄ctōꝝ
p̄ditionē q̄ libere ac pp̄ia volūtate relin-
quit dēl & vadūt ad diabolū: amittūt pa-
radisū & currūt ad infernū: vita refugiet
mortē incurrit. Un qdā. Quā male frau-
dat q̄ stulte ludificat. Qui p̄p̄ flore mun-
di yanūḡ deod̄r̄. Qui p̄t̄s appetet qua-
si flos & p̄tin⁹ aret. Eredit ad infernū: per-
dit diademā supernū. Tūc flens & tristis
q̄ penis subdit istis. Mallet p̄terite q̄ in
omni tpe vite. Pauper virisset nec diu-
tias habuisset. Hec attēdite oī mūdānī: o-
lubrici z̄c. S̄z vñ hoc q̄ tā multi sic seip̄-
hos decipiūt. Sane p̄pter defectū bñ vigi-
landi in bonis p̄sideratiōibꝫ. Per in con-

litterationē em̄ dormīes p̄tatem resistēdi
nō habz. **F**igu. Iudici. viij. Sūpare dor
mītis caput cū clauo terre figit. Et hoc
fecit Jābel v̄x̄z Ann̄e dans sibi p̄mo lac
ad bibendū vt inde do: mires. Sp̄ualiter.

Jābel interptat ascendēs: t̄ signat dīabo
lu q̄ p̄ supbiaz voluit ascēdere qui dat lac
bibere. i. dulcedinē carnalī voluptatū et

tgallū dīvitiaz. t̄ sic facit dormīre: t̄ cla
uo p̄ue suggestiōis figit caput. i. p̄ncipalē
partē. i. rōnabile voluntatē: terre. i. terrei
nox affectiōi. Et nota. Silara interptat
exclusio gaudij. talis em̄ a v̄ero gaudio ex
cludit. **E**lidere ḡ ne dormīatis in dilecta
tione vīcioz. Et audite qđ dicit Sapiens
Prouer. xxiiij. Usq̄ p̄iger dormis usq̄
q̄ de sōpino surges pax inq̄ dormies.

Etund⁹ articul⁹. In p̄cd. zc. In h
dicendū de scđo. s. de infirmitatē. Qdī
cione p̄cauenda: q̄ signat p̄ febrē qua pati
ebat filius reguli adeo acutā vt ia inciper
morti. Habet em̄ febris tres graues. 2 di
ciones q̄ sp̄ualiter p̄ctō quenuit.

Primo est inductiua inordinati caloriz.
Scđo est immutatiua veri coloris.

Tertio est impeditiua degustandi sapo
ris.

Primo siḡ zc. siue ardoris: sic et p̄ctū
est succensiū inordinati ardoris. s. amor
boni transitorij aut brevis voluptatē. Sic
aut̄ calor febrili interuenire solet aut̄ p̄ue
nire aliquod frigus: sic amor inordinato te
poraliū intermis: et timor inordinat⁹ q̄ est
aie frigus. Aug⁹. Dia peccata due res fa
ciunt in boie. s. timor: t̄ cupeditas. Timor
facit fugere oia q̄ sunt carni molesta. Eu
piditas facit appetere oia que sunt carni
suavia. Et s̄m hec duo duplicez habebit
penā peccator in inferno. s̄m illō Job. Ad
calore nimīi transibūt ab aquis nūlum.

Scđo est immutatiua veri coloris. Sic
et p̄ctū tollit decorē anie: quia deturpat i
ea imaginē dei. Thren. j. Egressus est a
filiatione omnīs decor eius. Et Ezechiel.
xyj. Abominationē fecisti decorē tuū. O
q̄vīlis: q̄deformis est anima peccatrix.
Eerte idolum est diabolus. Tertio febrē
est impeditiua degustandi saporis. Que
em̄ dulcia sunt vident̄ febricitati amara t̄
insipida. Un̄ glosa surg illō Ps. q̄magna
m̄ltitudō dulcedinis tue dñe zc. dicē. Hac

dulcedinē nō sentiūt q̄ palazū cordis h̄a
bent infectū febre iniqtatis. Un̄d er Ps.
Qn̄tē escam abominata est anima eoꝝ.
Exemplū de iudeis q̄ ppter febrē ana
rīe et inuidie nō poterat gustare dulco
rē dīvīni sermōis. quib⁹ ppterēa dicebat
dñs. Sermo meus nō capit in vobis. Jo
annis. viij.

Ertans articul⁹. Aud. zc. Dicte ne
pter longā p̄tinuationē fiat morbi
incurabilis: quia vic̄ miser p̄ctō nō p̄t
resurgere. Audite. Sicut p̄z. L. de actio
nib⁹ et obligatiōib⁹. l. Sicut ab initio. Et
viij. q. ii. Dilectissimi. Illud qđ est p̄mo
voluntariū ex post factis efficiū necessari
um. Pone calum in p̄tractib⁹ matrimoni
iū vel alijs. Sic miseri p̄ctōres volūtarie
in p̄ctis ruunt: sed postea p̄ se resurgere ne
queunt. Tel alia p̄abolā attēdite. Siq̄s
grauerit affictus febre acuta videat q̄ p̄
pter dilatationē exhibendi remedij mortis
exponat p̄iculō. Nōne diligēt q̄reret re
mediū: Eerte sic. Multo magis p̄tra fe
brem peccati zc. Eccl. v. Ne tardes quer
ti ad dominū zc.

Sermo. iii. p̄ eadē dīnica. xxi. p̄ Trini.

O Domine de
scer. d. zc. State ḡsuccincti
lumbos v̄os in veritatem: et
induti lorica iusticie: t̄ calciat̄ pedes in p̄
paratiōi euāgelij pacis. Ephes. vij. La
les oport̄ nos esse ne moriant̄ anie nostre
Langūtur aut̄ ibi tria nobis necessaria
Primum est castimoniē veritas. Sta
te ḡsuccincti lumb. ve. in veri. i. nō silatorie.
Scđo est iusticie eq̄tas: Et induti lo
rica iusticie: qz vīc̄ sicut lorica totū corp⁹
p̄tegit. Ira iusticia vnicuiq̄ obitū reddit
Tertium est affectiōis et benioleriū se
dulitas. Et calciat̄ pedes. i. affectiones:
ita q̄ terra nō tangat̄ in p̄paratiōe euāgel
ij pacis tā seminādi q̄ recipiēdi.
De p̄mo Greg. Lumbos p̄cingimus:
cu carnis luxuriā p̄ p̄tentiam coartamus.
De scđo Ro. xij. Reddite oibus debita.
De tertio Ps. States erat pedes nři in
atrijs tuis bīlm̄. **S**alutatio
Domine zc.

cc 3